

Uchwała Nr SO-18/0952/258/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 13 grudnia 2024 r.
w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej
Miasta Piły na rok 2025

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Izby Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Kosmowska

Członkowie: Katarzyna Gableta
Michał Suchanek

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Piły projekcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej na 2025 rok

**opinię pozytywną
z uwagami zawartymi w pkt III.4 uzasadnienia**

Uzasadnienie

I. Projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej na 2025 rok został przedłożony tut. Izbie w dniu 15 listopada 2024 r., tj. w terminie określonym w art. 238 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wraz z projektem uchwały budżetowej przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne.

1. Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne przedłożone wraz z projektem uchwały budżetowej odpowiadają wymogom określonym w uchwale Nr III/12/24 Rady Miasta Piły z dnia 11 czerwca 2024 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.
2. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, art. 214 pkt 1 i art. 215 tej ustawy.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej ustalone zostały:
 - a) dochody w kwocie 514.980.740,92 zł, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 442.486.530,30 zł,

- dochody majątkowe w kwocie 72.494.210,62 zł;
- b) wydatki w kwocie 525.265.326,88 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 428.022.615,83 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 97.242.711,05 zł.
- 2. Proponowane w projekcie uchwały budżetowej dochody są wyższe od planowanych wydatków bieżących, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- 3. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej oraz w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Piły na lata 2025-2040 wynika, że w 2025 r. i w latach następnych spełniona będzie relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.
- 4. Projektowany wynik budżetu to deficyt w wysokości 10.284.585,96 zł, który zgodnie z postanowieniem § 3 projektu uchwały budżetowej zostanie sfinansowany przychodami z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 194.583,00 zł oraz z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 10.090.002,96 zł.
- 5. W projekcie uchwały budżetowej zaplanowano przychody:
 - z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 194.583,00 zł,
 - z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (§ 950) w kwocie 25.000.000,00 zł,a także rozchody z tytułu:
 - wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 12.000.000,00 zł,
 - spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 2.909.997,04 zł.

Z uzasadniania do projektu uchwały budżetowej wynika, że zaplanowane w § 906 przychody w kwocie 194.583,00 zł stanowią „środki na realizację „Projektu ERASMUS+ *Ja nauczyciel – uczę się różnorodności w drodze do europejskiej jakości*”, które wpłynęły do budżetu w 2024 r., a wydatkowanie będą dopiero od 2025 r. zgodnie z harmonogramem wydatków”.

Z uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej wynika również, że w § 950 zaplanowano wolne środki z 2023 r., które nie zostały zaangażowane w budżecie roku 2024.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2023 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2024 oraz uchwały budżetowej na 2024 rok (po zmianach), Skład Orzekający ustalił, że na dzień

wydania niniejszej opinii Miasto Piła posiada niezaangażowane w budżecie roku 2024 wolne środki w kwocie 47.544.211,95 zł, które może zaangażować w budżecie roku 2025.

Przy czym Skład Orzekający zauważa, że rzeczywisty poziom niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków oraz wolnych środków na koniec 2024 r. będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2024 r.

III.

1. Prognozowane dochody Miasta na 2025 r. są wyższe o 13,16% w porównaniu do planowanych dochodów na 2024 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2024 r.), przy czym dochody bieżące zostały zaplanowane na poziomie wyższym o 10,15%, a dochody majątkowe na poziomie wyższym o 35,76% od planowanych w 2024 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2024 r.).
2. Projektowane wydatki na 2025 r. są wyższe o 0,87% od planowanych w budżecie na 2024 r. (wg stanu na koniec III kwartału 2024 r.), przy czym wydatki bieżące zostały zaplanowane na poziomie wyższym o 6,57%, a wydatki majątkowe na poziomie niższym o 18,33% w stosunku do planowanych na koniec III kwartału 2024 r.
3. W postanowieniach projektu uchwały lub załącznikach wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw, w tym wydatki finansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, a także dochody i wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami oraz związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego.
4. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerw celowych, mieszczą się w granicach określonych w przepisach art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Natomiast rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego (ustalona w kwocie 1.044.000,00 zł) nie spełnia wymogu określonego w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm.), bowiem stanowi 0,48% projektowanych wydatków budżetu (525.265.326,88 zł), pomniejszych o wydatki inwestycyjne (89.177.711,05 zł), wydatki na wynagrodzenia i pochodne (210.992.620,29 zł) oraz wydatki na obsługę długu (8.348.000,00 zł).

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje uwagę do opiniowanego projektu uchwały budżetowej.

Ponadto Skład Orzekający wskazuje, że w § 5 ust. 2 pkt 2 projektu uchwały budżetowej postanowiono, że: „*Tworzy się rezerwy celowe budżetu w wysokości 9 093 081 zł, w tym: (...) 2)*

rezerwę celową na wydatki bieżące, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może zostać dokonany w okresie opracowywania budżetu w kwocie 2 500 000 zł”.

Skład Orzekający **zwraca uwagę**, że stosownie do przepisu 222 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a w myśl przepisu art. 259 ust. 1 ustawy o finansach publicznych rezerwy celowe mogą być przeznaczone wyłącznie na cel, na jaki zostały utworzone. Zatem w uchwale budżetowej winien być dookreślony cel, na który została utworzona rezerwa celowa.

5. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń.
6. Planowane w projekcie uchwały budżetowej wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć ujętych w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Piły na lata 2025-2040 dla roku 2025, co spełnia wymóg wynikający z art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
7. Zadania określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 339, z późn. zm.), dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi, realizuje Związek Międzygminny „Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi” z siedzibą w Pile.

IV. Ponadto Skład Orzekający stwierdził, że w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej poinformowano, że: *„Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oraz ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej są w całości finansowane z budżetu państwa. Z uwagi na niewystarczające środki przekazywane z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ww. ustaw, w celu prawidłowej ich realizacji, konieczne jest przeznaczenie środków własnych z budżetu miasta Piły. Na 2025 rok w ramach rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) zaplanowano na ten cel środki w wysokości 626 498 zł.”.*

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 49 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, z późn. zm.) jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań. Dotacje te powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań.

Również przepis art. 149 ust. 1 ustawy o finansach publicznych stanowi, że dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami są

przekazywane jednostce samorządu terytorialnego przez wojewodę w terminie umożliwiającym pełne i terminowe wykonywanie zadań.

Jednocześnie ustawodawca przewidział, że w przypadku, gdy przekazana jednostce samorządu terytorialnego dotacja celowa nie pozwala na pełne i terminowe wykonanie zlecanych zadań, jednostce tej przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym (art. 49 ust. 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego).

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Kosmowska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.